

CENTRUM EDUKACJI ARTYSTYCZNEJ
WARSZAWA

RAPORT
Z BADAŃ WYNIKÓW NAUCZANIA PRZEDMIOTÓW
OGÓLNUZYCZNYCH W SZKOŁACH MUZYCZNYCH I STOPNIA
W POLSCE

Warszawa 2005

Spis treści:

1. Wstęp	str. 3
2. Organizacja badań	4
3. Narzędzie badawcze – test	5
4. Prezentacja wyników testu	8
5. Frekwencja uczniów	9
6. Wyniki testów	11
7. Wyniki testowe w poszczególnych typach szkół	28
8. Analiza wyników w poszczególnych przedmiotach	29
9. Średnie „ważone”	31

Załączniki:

/Tabele i Wykresy/

Wstęp.

W roku szkolnym 2004/2005 Centrum Edukacji Artystycznej przeprowadziło badania wyników nauczania przedmiotów ogólnomuzycznych we wszystkich szkołach muzycznych I stopnia w Polsce.

Celem badań była diagnoza poziomu nauczania przedmiotów ogólnomuzycznych w poszczególnych szkołach, typach szkół i regionach. Oczekiwano odpowiedzi na pytanie - czy i w jakim zakresie są realizowane zapisy podstawy programowej z przedmiotów: kształcenie słuchu oraz audycje muzyczne.

Mamy nadzieję, że uzyskana wiedza przyczyni się do precyzyjniejszego wyznaczenia standardów jakości kształcenia, wymagań edukacyjnych, stosowania innowacyjnych rozwiązań w zakresie oceniania, stworzy poszczególnym szkołom możliwość autodiagnozy w zakresie jakości kształcenia i w realizacji poszczególnych elementów podstawy programowej, wpłynie na planowanie oraz efektywność doskonalenia zawodowego.

Badania w tym zakresie, tym samym typem testu, prowadzone są od roku 1998. Ich kalendarium rozkłada się następująco:

1. w latach 1998-2000 przebadano 129 szkół , co stanowiło 60% szkół w Polsce,
2. w 2001 roku - siedem szkół województwa warmińsko- mazurskiego;
3. w 2004 roku - 25 szkół. Były to badania porównawcze w regionach lubuskim i łódzki (regiony te uzyskały w latach 1998- 2000 wyniki bliskie średniej krajowej /rok 2000/, która wynosiła 63,25% dobrze zrealizowanych zadań testowych).

Cykliczność badań umożliwia tworzenie pełnego obrazu poziomu nauczania przedmiotów ogólnomuzycznych w szkolnictwie artystycznym na pierwszym etapie edukacyjnym. Wnioski z nich przyczynią się do precyzyjniejszego wyznaczenia priorytetów i kierunków rozwoju szkolnictwa muzycznego.

Organizacja badań

Przebadano wszystkie państwowe szkoły muzyczne w Polsce na poziomie klasy VI PSM I st. oraz OSM I stopnia, co stanowi łączną liczbę **255** szkół. Badaniu nie podlegała PSM I st. w Szczebrzeszynie z powodu braku uczniów klasy VI.

Badaniami objęto **3701** uczniów co stanowi **79,7 %** całej populacji liczącej w roku szkolnym 2004/2005 **4642** uczniów klasy VI.

Termin badań (marzec - czerwiec 2005r.) dał możliwość sprawdzenia rzeczywistych osiągnięć uczniów na pierwszym etapie kształcenia oraz stwarzał wysokie prawdopodobieństwo zrealizowania przez nauczycieli wszystkich treści nauczania zawartych w podstawie programowej.

Badania zostały przeprowadzone przez zespół powołany przez wizytatora Centrum Edukacji Artystycznej – Janusza B. Lewandowskiego. W jego skład weszły następujące osoby:

1. Małgorzata Bednarek – wizytator CEA
2. Krystyna Karcz – wizytator CEA
3. Adam Kopyto – nauczyciel PSM I st. w Głubczycach
4. Bożena Krygier – wizytator CEA
5. Waldemar Ogrodniczak – wizytator CEA
6. Małgorzata Ostrowska – nauczyciel ZSM w Przemyślu
7. Julitta Pałys – nauczyciel PSM I i II st. w Olsztynie
8. Lidia Skrzyniarz – wizytator CEA
9. Teresa Taradejna – nauczyciel PSM I i II st. w Olsztynie
10. Elżbieta Terlega-Stachów – nauczyciel PSM I i II st. w Jeleniej Górze

Wyżej wymienione osoby przeprowadzały test w terminach uzgodnionych z poszczególnymi szkołami.

Wszystkie testy zostały sprawdzone przez jedną osobę - Teresę Taradejną - aby wykluczyć możliwość różnej oceny realizacji zadań testowych.

Wyniki testowe zostały opracowane i zinterpretowane przez Janusza B. Lewandowskiego i Teresę Taradejną.

Narzędzie badawcze- test

W sprawdzianie wiedzy posłużono się standaryzowanym testem osiągnięć szkolnych. Jest on zbiorem zadań, wiążących się z jednym obszarem dotyczącym wiedzy i umiejętności w zakresie przedmiotów kształcenie słuchu i audycje muzyczne. Zadania te obejmują zagadnienia wyznaczone przez podstawę programową, dlatego też dają możliwość ustalenia na podstawie wyników testowania, w jakim stopniu treści nauczania zostały przez uczniów opanowane.

Test jest pisemny, szerokiego użytku tzn. może być stosowany przez różne osoby, a nie tylko przez jego konstruktora. Polecenia może uczeń przeczytać a także usłyszeć z płyty CD. Nagrany głos lektora obliguje do wykonania poszczególnych zadań w określonym czasie, takim samym dla wszystkich uczniów. Wypełnienie testu zajmuje jedną jednostkę lekcyjną. Test ogranicza do minimum zależność wyników od osoby badającej i innych zewnętrznych warunków.

Test zapewnił wymierną, porównywalną i sprawiedliwą ocenę poziomu nauczania przy jednoczesnym maksymalnym ograniczeniu subiektywizmu w jego ocenie. Umożliwił sprawdzenie wiedzy i umiejętności wielu uczniów równocześnie, zobiektywizował ocenę i dał możliwość porównania wyników wielu szkół, a tym samym w pewnym sensie skuteczności stosowanych tam metod i form pracy dydaktycznej.

Wyznaczona do realizacji podstawa programowa w przedmiotach kształcenie słuchu i audycje muzyczne zakłada osiągnięcie przez uczniów, na koniec pierwszego etapu edukacji muzycznej, umiejętności, które mają swoje odzwierciedlenie w zadaniach testowych. Poniższa tabela systematyzuje wspomniane założenia.

Osiągnięcia ucznia na koniec pierwszego etapu edukacji muzycznej zapisane w podstawie programowej	Treść i numer zadania testowego
- rozpoznawanie, zapisywanie i budowanie interwałów, akordów i dominant septymowych	- <i>rozpoznaj interwały</i> (zadanie nr 4) - <i>rozpoznaj akordy</i> (zadanie nr 8) - <i>określ, czy każda z par współbrzmień składa się z takich samych czy z różnych interwałów: a) takie same b) różne</i> (zadanie nr 5)

	<ul style="list-style-type: none"> - <i>określ, czy poszczególne pary akordów są majorowe, minorowe czy różne: a) majorowe b) minorowe c) różne (zadanie nr 9)</i> - <i>od podanych dźwięków zbuduj -w górę -interwały lub akordy (zadanie nr 12)</i>
<ul style="list-style-type: none"> - śpiewanie, słuchowe rozpoznawanie i zapis gam majorowych do pięciu, minorowych do trzech znaków przykluczowych, 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>określ cyfrą rzymską, którym stopniem danej gamy jest kolejny dźwięk zapisany na pięciolinii (zadanie nr 1)</i>
<ul style="list-style-type: none"> - rozpoznawanie wartości rytmicznych także w połączeniu z rozpoznawaniem wysokości dźwięku, realizowanie i zapisywanie prostych struktur rytmicznych, 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>zapisz dyktando rytmiczne (zadanie nr 10)</i> - <i>zapisz dyktando melodyczne (zadanie nr 2)</i>
<ul style="list-style-type: none"> - czytanie a'vista prostych struktur melodyczno- rytmicznych w tonacjach do trzech znaków, 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>porównaj- po uprzednim wysłuchaniu - melodię z tekstem zapisanym poniżej. Jeśli zauważysz zmiany zaznacz je kółkiem (zadanie nr 11)</i>
<ul style="list-style-type: none"> - zapis jednogłosowych dyktand melodycznych z zastosowaniem poznanych interwałów i struktur rytmicznych, oraz prostych dyktand melodycznych- jednogłosowych- z pamięci 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>zapisz dyktando melodyczne (zadanie nr 2)</i>
<ul style="list-style-type: none"> - świadome słyszenie podstawowych struktur melodycznych, harmonicznyc i rytmicznych jako elementów dzieła muzycznego, 	<ul style="list-style-type: none"> - <i>rozpoznaj taniec i podaj jego cechy charakterystyczne (zadanie nr 6)</i>

<p>- określanie słuchowe trybu, metrum, faktury i budowy okresowej fragmentów z literatury muzycznej, oraz środków wyrazu zastosowanych w danym utworze,</p>	<p>- <i>określ, czy poniższe fragmenty utworu są homofoniczne czy polifoniczne:</i> <i>a) homofoniczny b) polifoniczny</i> (zadanie nr 7)</p> <p>- <i>określ, czy prezentowany fragment utworu jest:</i> <i>a)jednoczęściowy b) dwuczęściowy c) trzyczęściowy</i> (zadanie nr 13)</p>
<p>- określanie podstawowych cech budowy, możliwości wykonawczych instrumentów i głosu ludzkiego, rozpoznawanie poszczególnych typów zespołów muzycznych, oraz właściwe posługiwanie się terminologią muzyczną,</p>	<p>- <i>podaj nazwy wszystkich grających instrumentów</i> (zadanie nr 3)</p>
<p>- rozpoznawanie i określanie podstawowych cech charakterystycznych polskich tańców narodowych i narodowych tańców europejskich,</p>	<p>- <i>rozpoznaj taniec i podaj jego cechy charakterystyczne</i> (zadanie nr 6)</p>
<p>- określanie cech charakterystycznych podstawowych gatunków i form muzyki europejskiej,</p>	<p>- <i>określ, czy poniższe fragmenty utworu są homofoniczne czy polifoniczne:</i> <i>a) homofoniczny b) polifoniczny</i> (zadanie nr 7)</p>

Prezentacja wyników testu

Wyniki badań dla poszczególnych szkół prezentowane są w zbiorczej **tabeli nr 1** /załączniki/.

Przyjęto zasadę prezentacji wyników cyfrą wyrażającą procent dobrze wykonanych poszczególnych zadań testowych oraz całego testu. Cyfra ta jest wynikiem przeliczenia systemu punktowego na procentowy w skali od **0-100%**. Wynik procentowy jest ustalony zarówno dla poszczególnych zadań w ramach poszczególnych szkół, oraz w podsumowaniu jako średnie arytmetyczne proste dla średnich ogólnopolskich w poszczególnych zadaniach i szkołach.

Kolumny tabeli zawierają następujące dane:

- liczba porządkowa
- cyfrowy kod szkoły
- nazwa szkoły (w kolejności od najwyższej do najniższej średniej)
- typ szkoły: **0**- Ogólnokształcąca Szkoła Muzyczna, **1**- Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia, **1,2**- Państwowa Szkoła muzyczna I i II stopnia
- region Polski
- wyniki uzyskane w poszczególnych zadaniach testowych w kolejności od zadania 1 do 13. **Cyfra wskazuje poziom poprawnej realizacji zadania wyrażony w procentach (od 0-100%)**
- wynik uzyskany przez szkołę. **Cyfra, średnia arytmetyczna prosta, wskazuje poziom poprawnie zrealizowanych wszystkich zadań testowych wyrażony w procentach.**
- liczba uczniów uczęszczająca do klas VI w danej szkole
- liczba uczniów obecnych, biorących udział w teście w danej szkole
- **wyrażona w procentach** frekwencja uczniów podczas testu

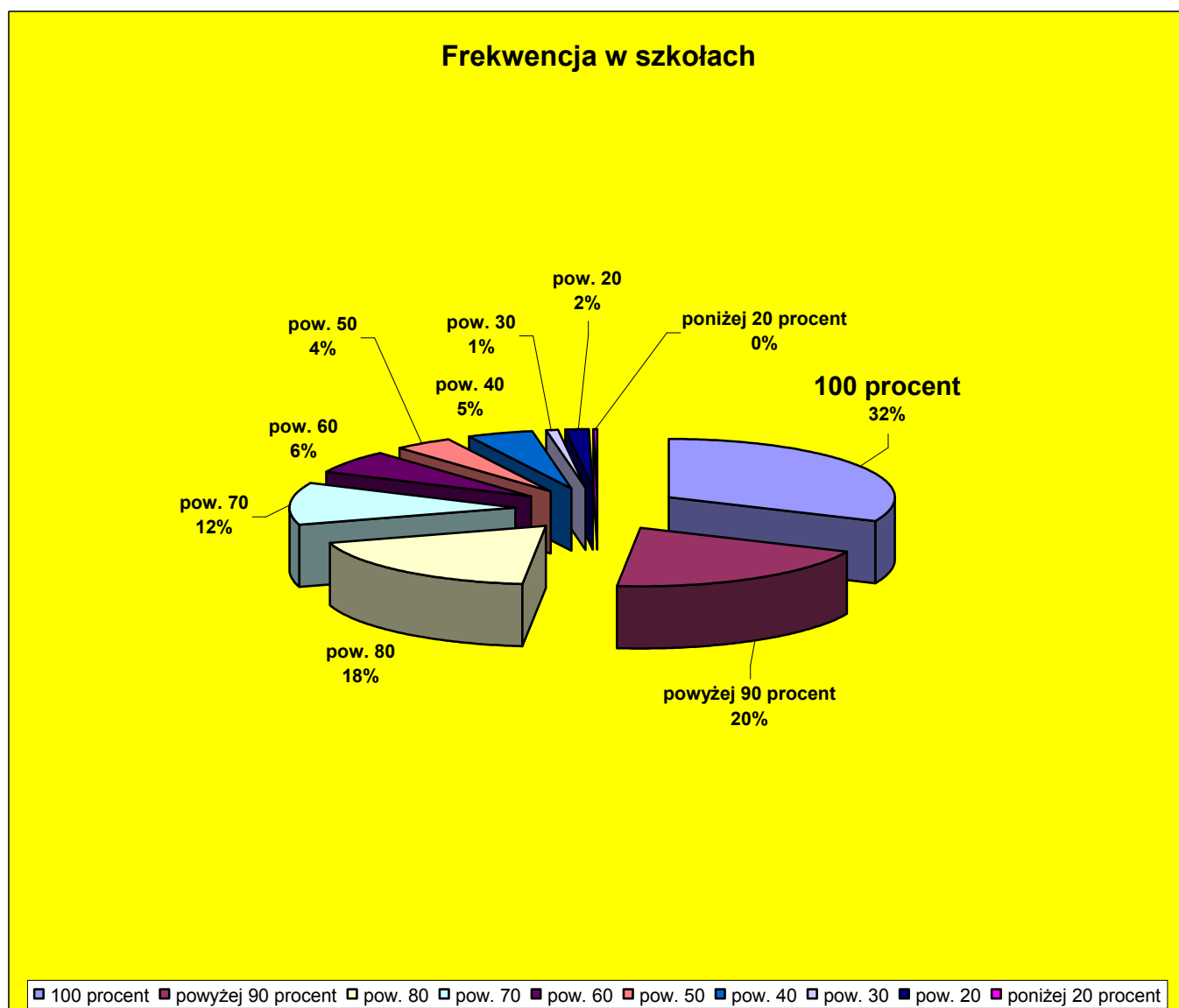
W dole tabeli znajdują się liczby podsumowujące oraz średnie arytmetyczne /dla poszczególnych zadań oraz frekwencji/.

Frekwencja uczniów

Założono przeprowadzenie badań we wszystkich szkołach w Polsce z udziałem jak największej liczby uczniów klasy VI PSM i OSM I stopnia.

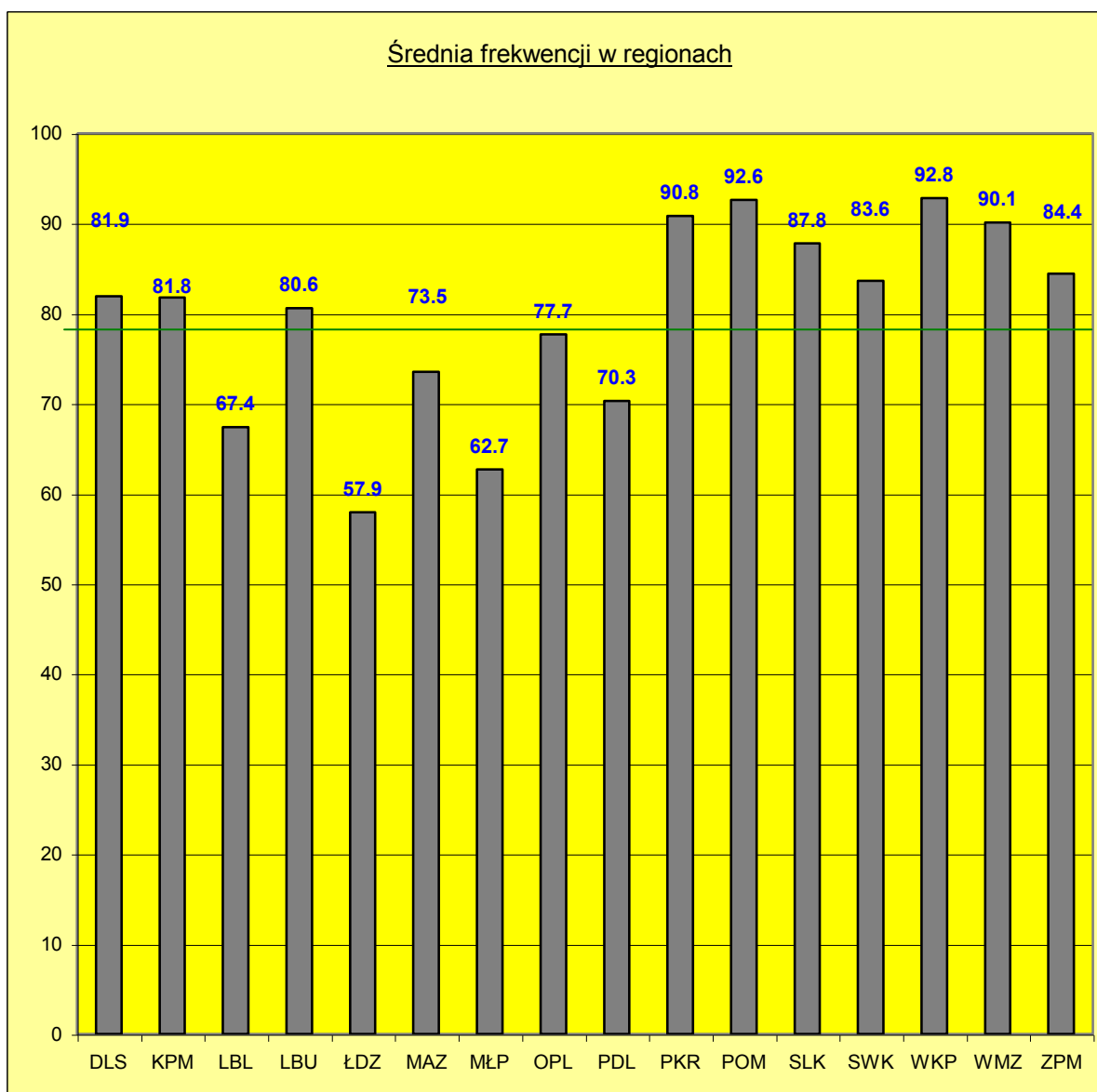
W badaniach wzięło udział **79,7 %** uczniów wszystkich szkół w Polsce.

Poniżej wykres obrazuje w jakim procencie szkół w Polsce w badaniu testowym wzięło udział 100% uczniów szkoły, ilu uczniów w przedziale od 90 do 99%, ilu uczniów w przedziale od 80 do 89 %, itd.

Wykres kolejny wskazuje przy średniej frekwencji- **79,7%**, poziom frekwencji w poszczególnych regionach.

Najwyższą frekwencję uzyskano w regionie wielkopolskim (92,8%), w regionie pomorskim (92,6 %) i podkarpackim (90,8%). Najniższą w szkołach regionu łódzkiego (57,9%), małopolskiego (62,7%) oraz lubelskiego (67,4%).

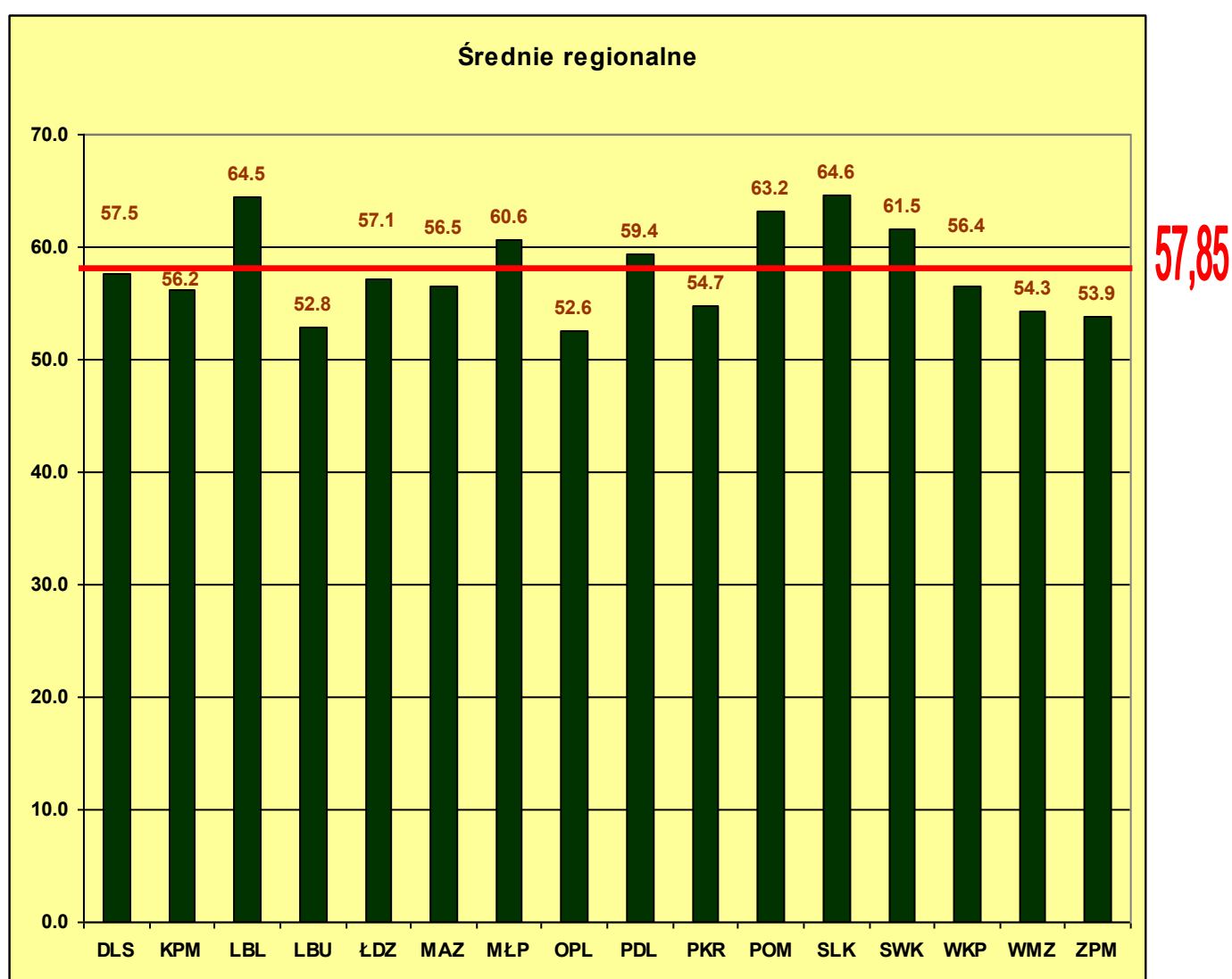
79,7

Wyniki testów

Średni poziom wykonania zadań testowych w Polsce wynosi **57,85 %**.

W zbiorczej **tabeli nr 2** /załączniki/ oraz w poniższym wykresie pokazano średni poziom wykonania testu w poszczególnych regionach Polski. Najniższy wynik uzyskały regiony: opolskie - 52,6%, lubuskie - 52,8% oraz zachodnio-pomorskie- 53,9%.

Najwyższy województwa: śląskie - 64,6%, lubelskie - 64,5%, oraz pomorskie - 63,2%.

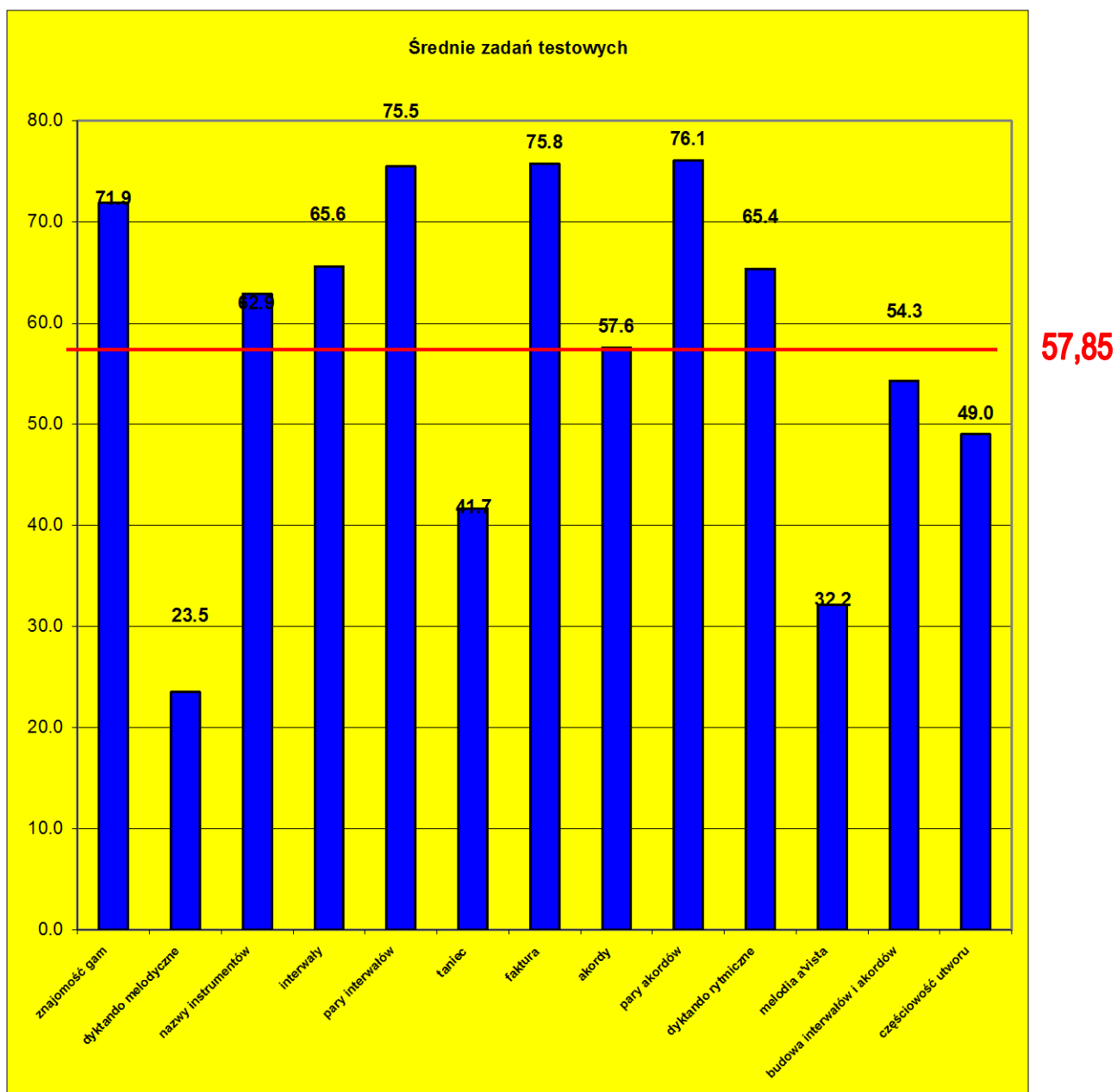
Wyniki uzyskane przez szkoły w poszczególnych regionach są bardzo zróżnicowane. Średnia różnica wynosi **26** punktów procentowych. Zróżnicowanie w poszczególnych regionach wynosi:

<i>Region:</i>	Szkoła z wynikiem najniższym	Szkoła z wynikiem najwyższym	<i>Różnica:</i>
Dolnośląskie	44,34	69,05	24,7
Kujawsko-pomorskie	38,51	68,71	30,29
Lubelskie	52,22	75,35	23,13
Lubuskie	42,91	70,69	27,78
Łódzkie	45,23	76,6	31,37
Mazowieckie	41,16	71,82	30,66
Małopolskie	35,22	79,06	43,84
Opolskie	43,18	64,48	21,3
Podlaskie	48,03	76,45	28,42
Podkarpackie	39,68	66,31	26,63
Pomorskie	48,65	73,68	25,03
Śląskie	49,19	76,15	26,96
Świętokrzyskie	55,25	65,65	10,04
Wielkopolskie	38,38	76,31	37,93
Warmińsko-mazurskie	44,94	71,48	26,54
Zachodnio-pomorskie	39,97	65,85	25,88

W tabeli nr 1 w podsumowaniu kolumn, oraz na poniższym wykresie, przedstawiono średni poziom (średnie arytmetyczne proste) realizacji w Polsce poszczególnych zadań testowych.

Najniższy wskaźnik wykonalności uzyskało dyktando melodyczne- 23,5%, melodia a'vista- 32,2%, oraz taniec- 41,7%.

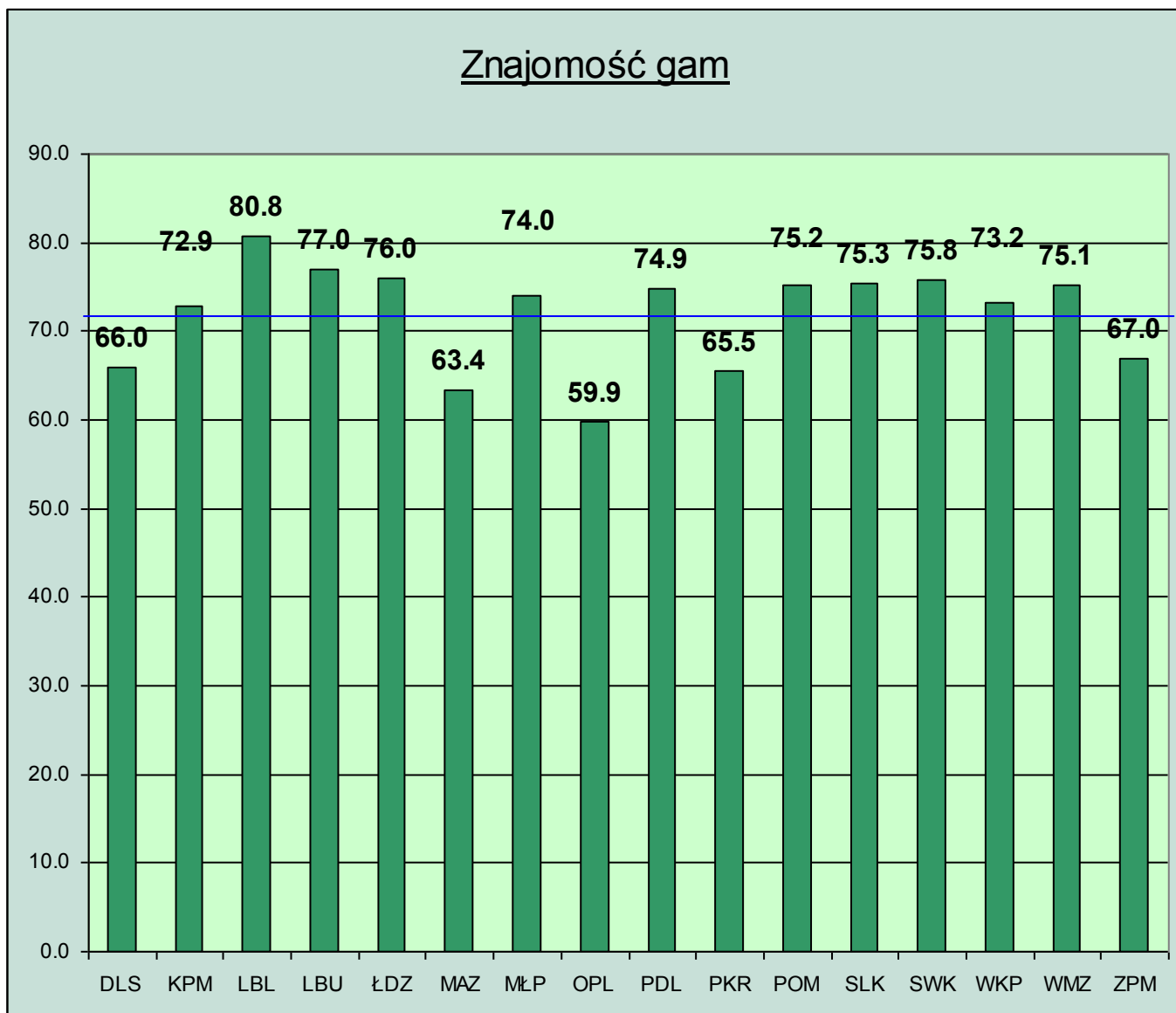
Najwyższy wskaźnik obserwujemy w zadaniach: pary akordów- 76,1%, faktura utworów- 75,8%, oraz pary interwałów - 75,5%.

Szkoły i regiony zrealizowały poszczególne zadania testowe na różnym poziomie.

Zawarta w 1 zadaniu testowym **znajomość gam** przy średniej- **71,9%** , najniższy wynik uzyskała w regionach: opolskim- 59,9% , mazowieckim- 63,4% i podkarpackim- 65,5%.

Poziom najwyższy osiągnęły województwa: lubelskie- 80,8%, lubuskie- 77%, oraz łódzkie- 76%.

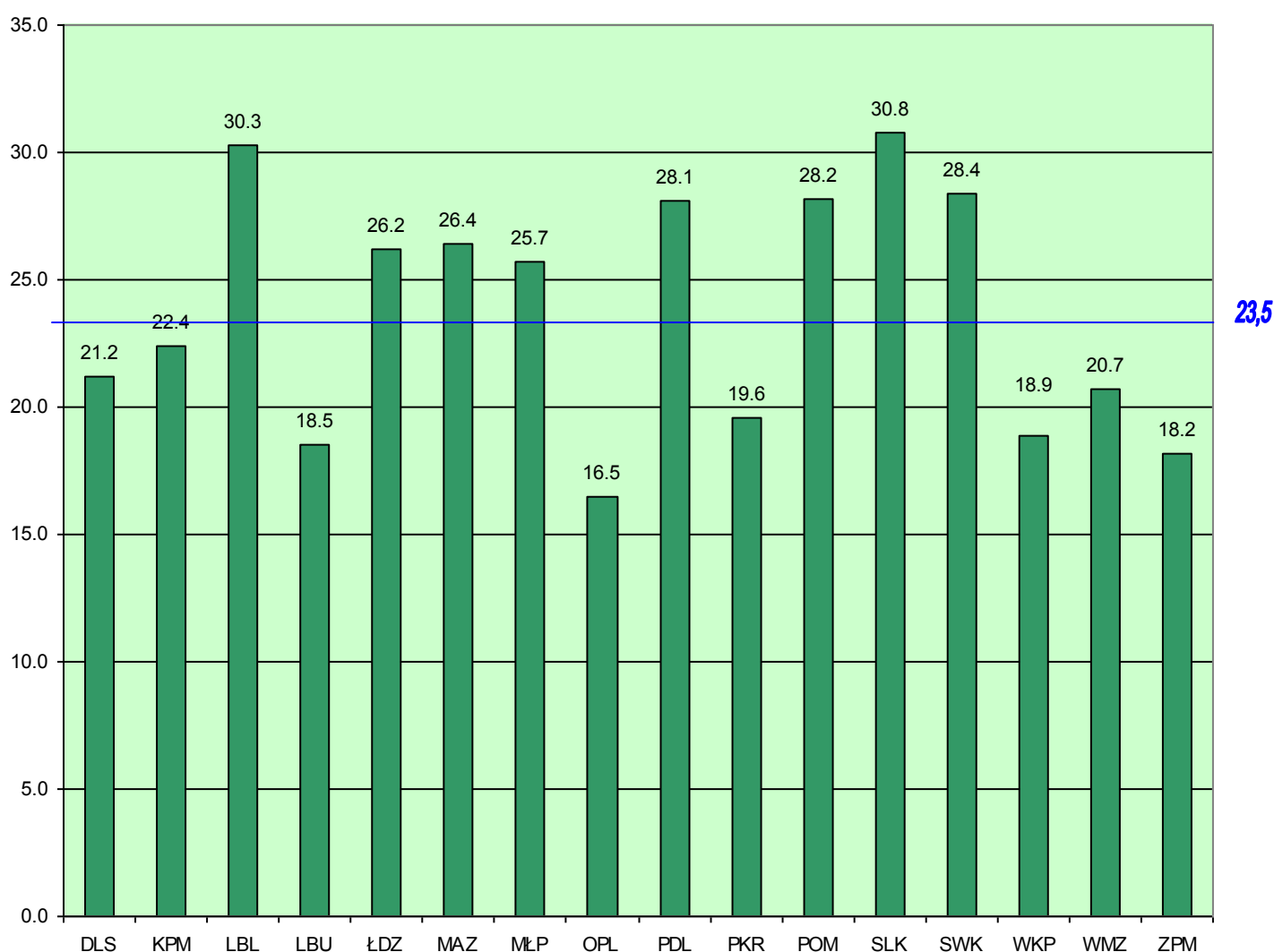

71,9

Zadanie testowe nr 2- *dyktando melodyczne* - przy średniej krajowej **23,5%**, najslabiej zostało zrealizowane w województwach: opolskim -16,5%, zachodnio-pomorskim- 18,2% i lubuskim- 18,5%.

Najwyższy wskaźnik 30,8% uzyskano w województwie śląskim, i kolejno 30,3% w województwie lubelskim, oraz 28,4% w województwie świętokrzyskim.

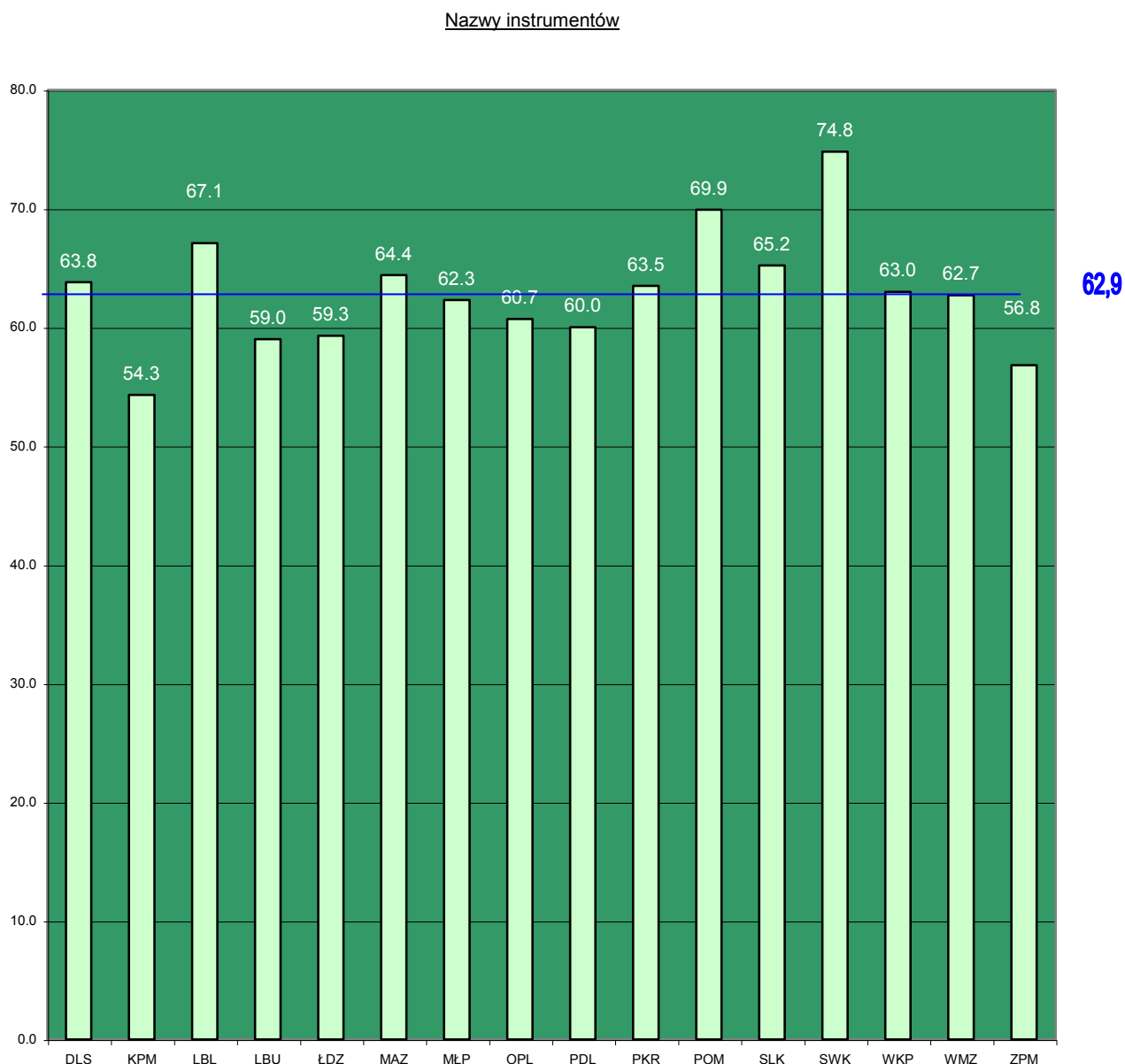
Dyktando melodyczne

Na kolejnym wykresie przedstawiono średni poziom wykonania zadania testowego nr 3 - *podaj nazwy wszystkich grających instrumentów*- kształtujący się na wysokości - **62,9%** .

Najniższe wyniki: 54,3% oraz 56,8% uzyskały szkoły województw kujawsko-pomorskiego i zachodnio- pomorskiego.

Najwyższy- 74,8% - szkoły województwa świętokrzyskiego.

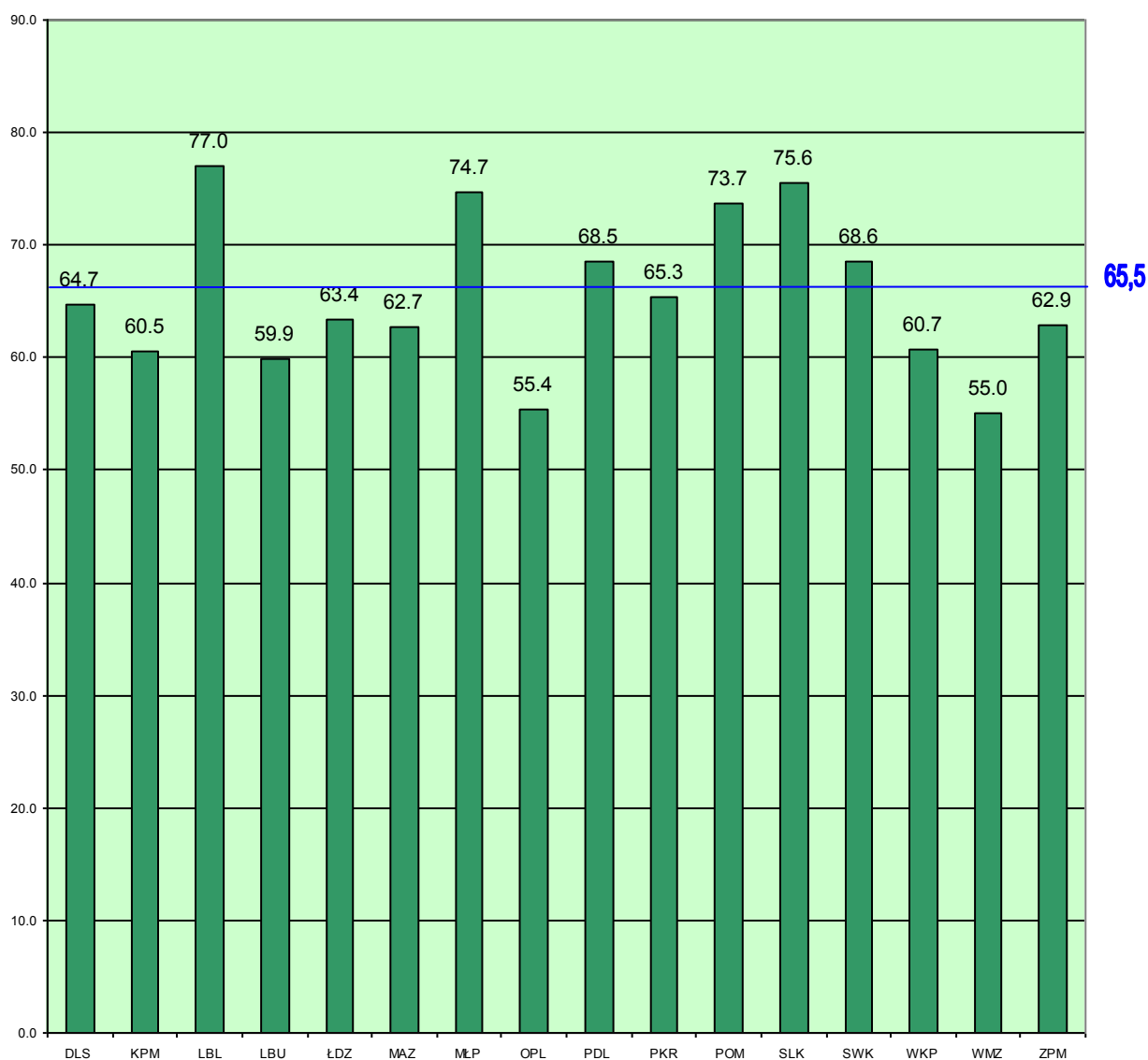

Zadanie nr 4- *rozpoznaj interwały*- uzyskało w skali ogólnopolskiej wskaźnik **65,6%**.

Najniższy poziom realizacji zanotowano w województwie warmińsko - mazurskim- 55% , oraz opolskim- 55,4%.

Najwyższy- 77%- w województwie lubelskim, 75,6%- w województwie śląskim, 74,7%- w małopolskim, oraz 73,7%- w województwie pomorskim.

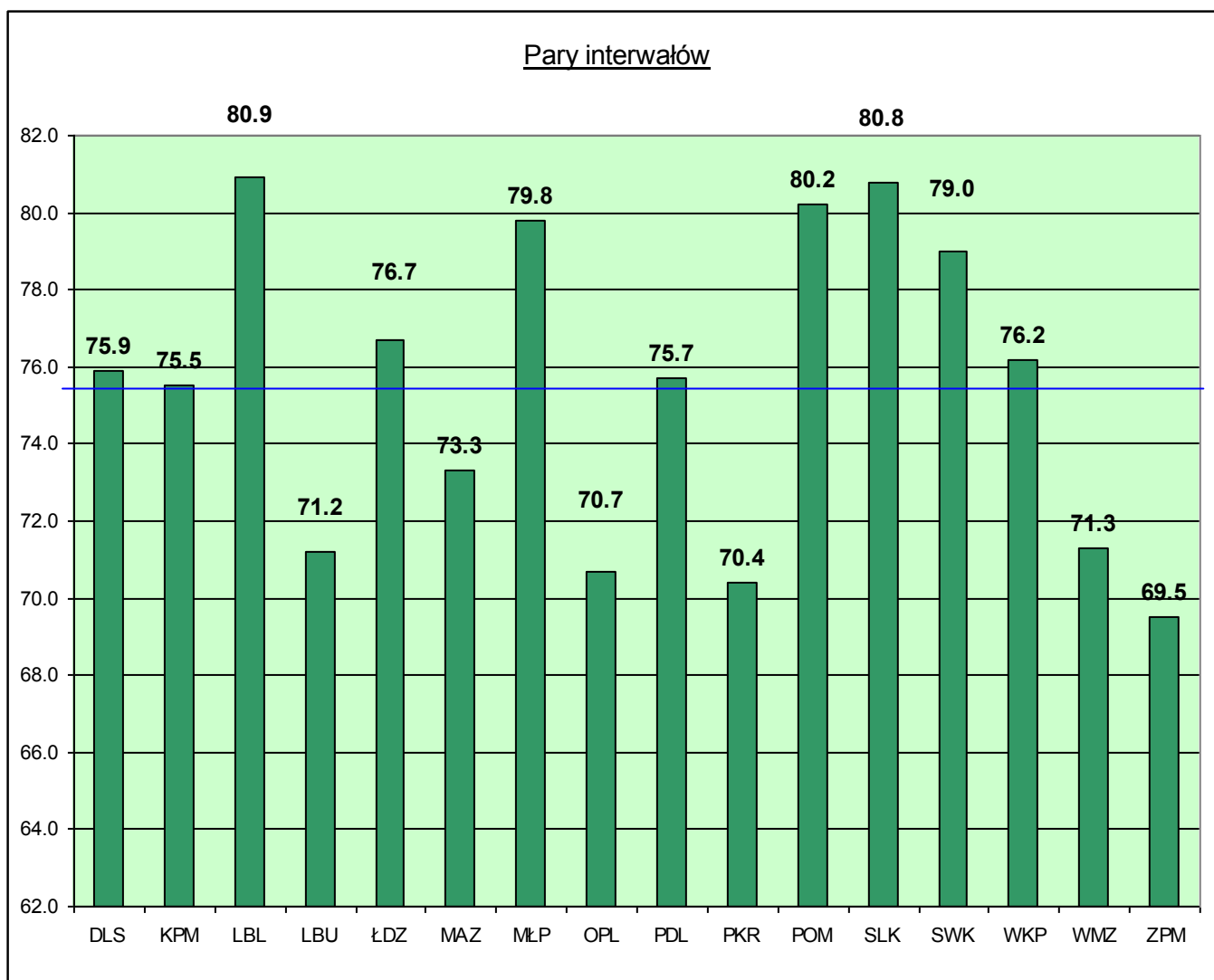
Rozpoznaj interwały

5 Zadanie testowe *-porównaj pary interwałów-* osiągnęło jeden z najwyższych wyników w teście- **75,5%**.

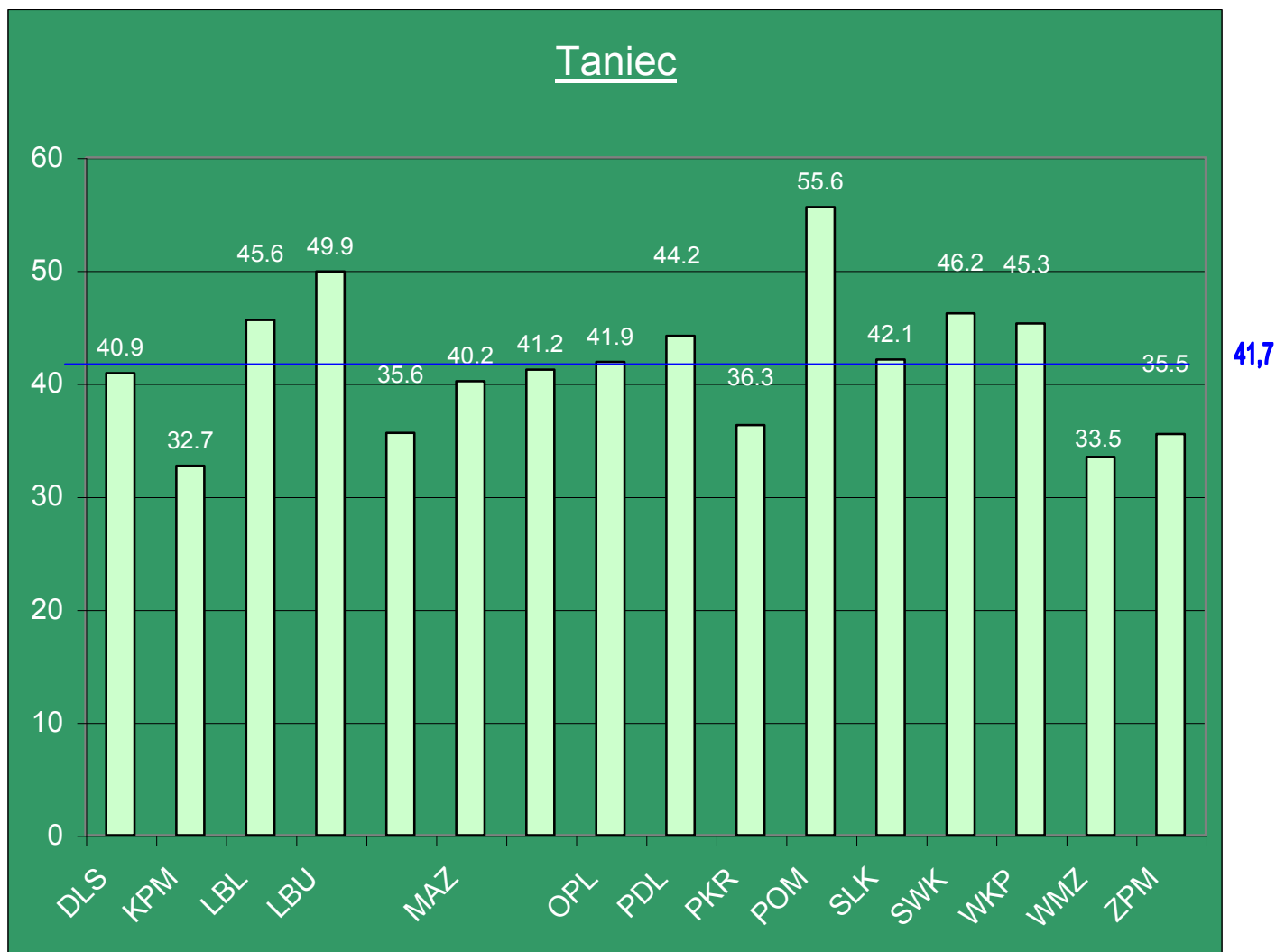
Najniższy wskaźnik wykonania zanotowano w województwach : zachodniopomorskim- 69,5%, podkarpackim - 70,4%, i opolskim- 70,7%.

Na poziomie powyżej 80% wykonały to zadanie szkoły trzech regionów: lubelskiego- 80,9%, śląskiego- 80,8%, oraz pomorskiego- 80,2%.

75,5

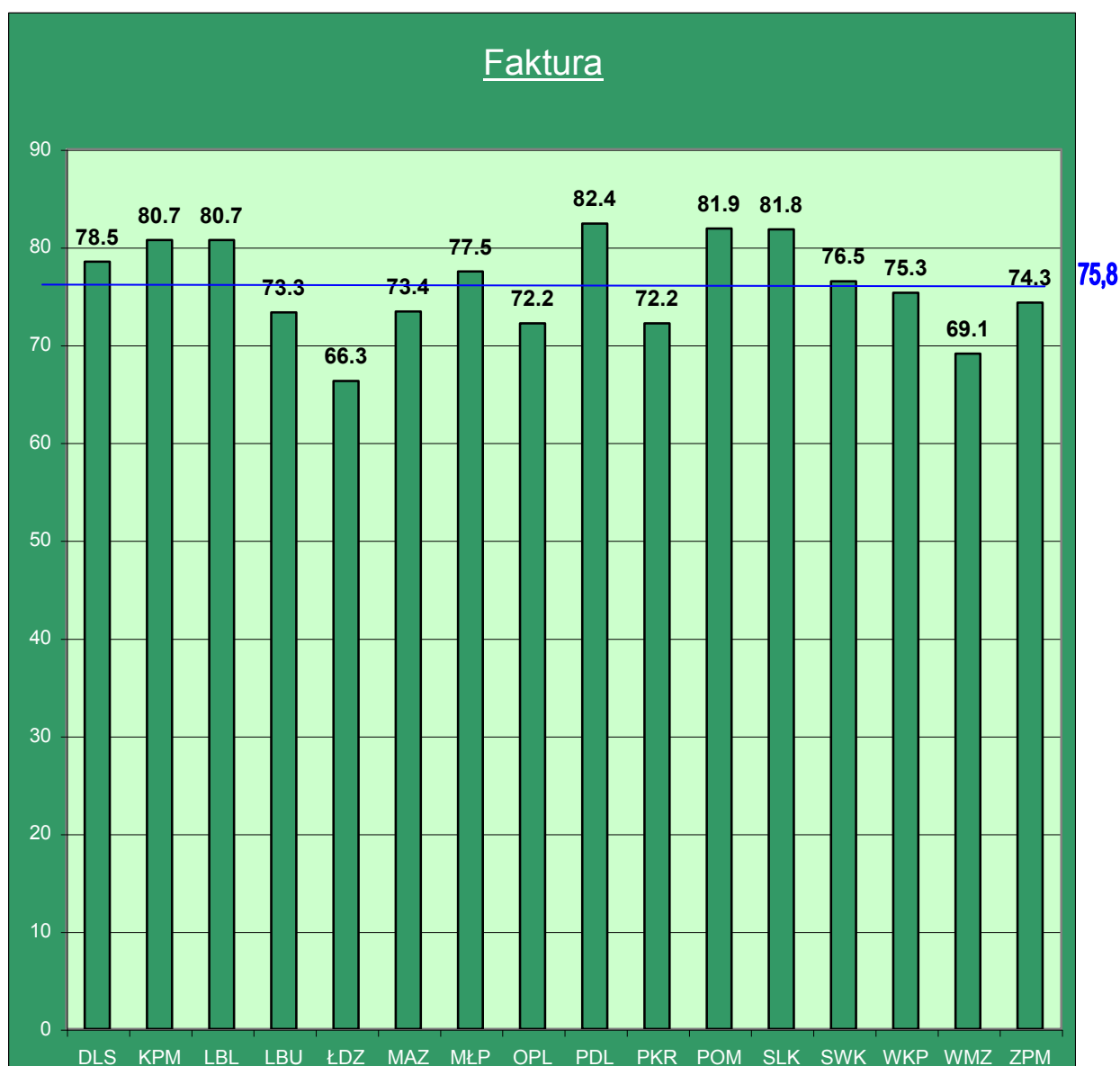
Zadanie testowe nr 6 polegało na podaniu *nazwy prezentowanego tańca* (F. Chopin - Polonez B-dur) *i określenie jego głównych cech charakterystycznych*. Średnia wykonano to zadanie na poziomie **41,7%**. Najniższy wskaźnik zanotowano w szkołach kujawsko- pomorskich- 32,7%, warmińsko- mazurskich- 33,5%; a najwyższy w szkołach regionu pomorskiego- 55,6%.

Zadanie 7 polegało na *rozpoznaniu w trzech prezentowanych utworach ich faktury w rozróżnieniu na polifoniczną i homofoniczną*. W zadaniu tym również uzyskano jeden z najwyższych wyników w skali ogólnopolskiej- **75,8%**.

Na najniższym poziomie wykonały to zadanie szkoły województwa łódzkiego- 66,3%, oraz warmińsko- mazurskiego- 69,1%.

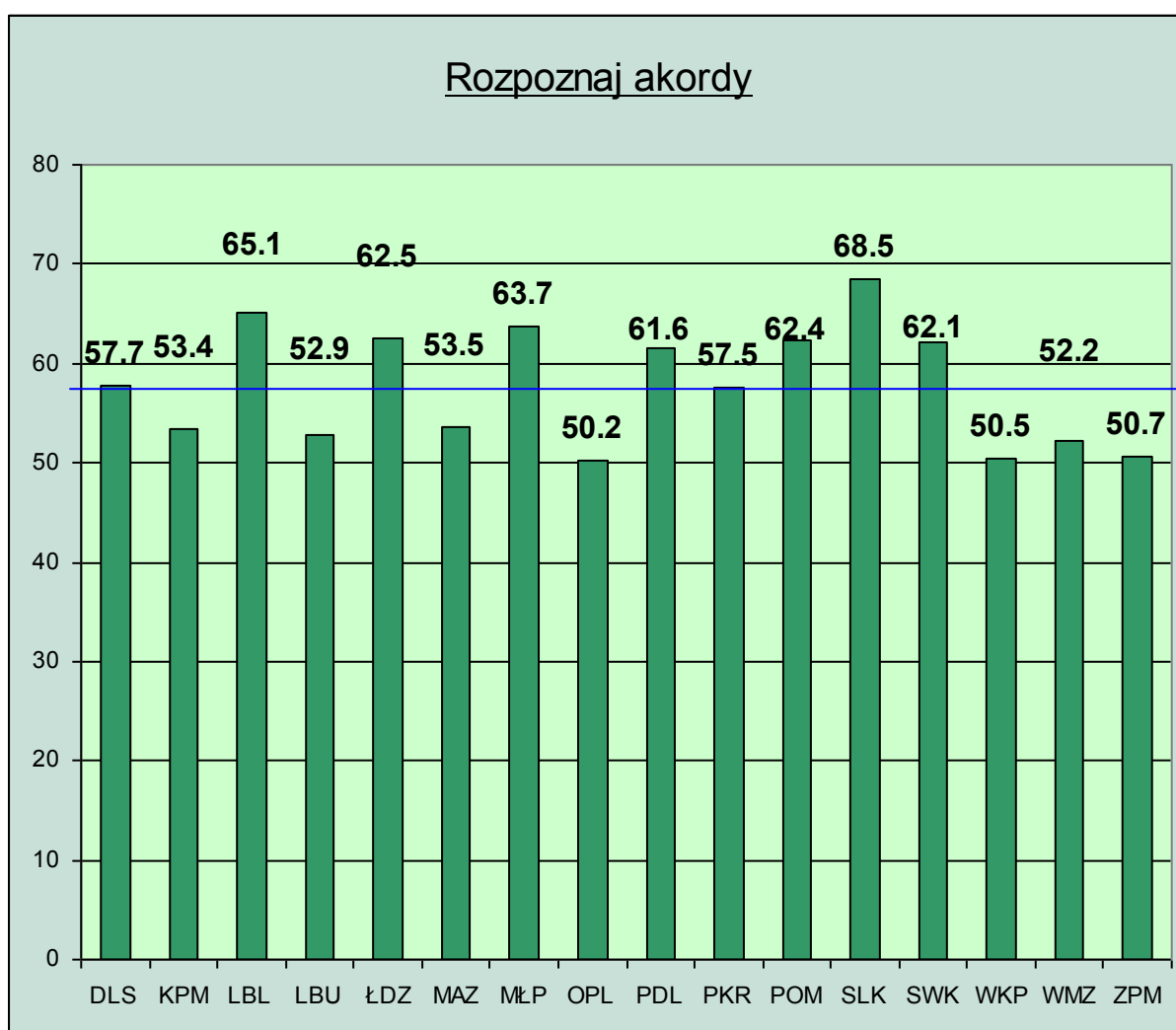
Na najwyższym szkoły województw: podlaskiego- 82,4%, pomorskiego- 81,9% i śląskiego- 81,8%.

Zadanie nr 8 dotyczyło *rozpoznania akordów*. Średni wynik realizacji tego zadania wynosi w skali całej Polski- **57,6%**.

Najniższy wskaźnik zanotowano w regionach: opolskim- 50,2%, wielkopolskim- 50,5% i zachodnio- pomorskim- 50,7%.

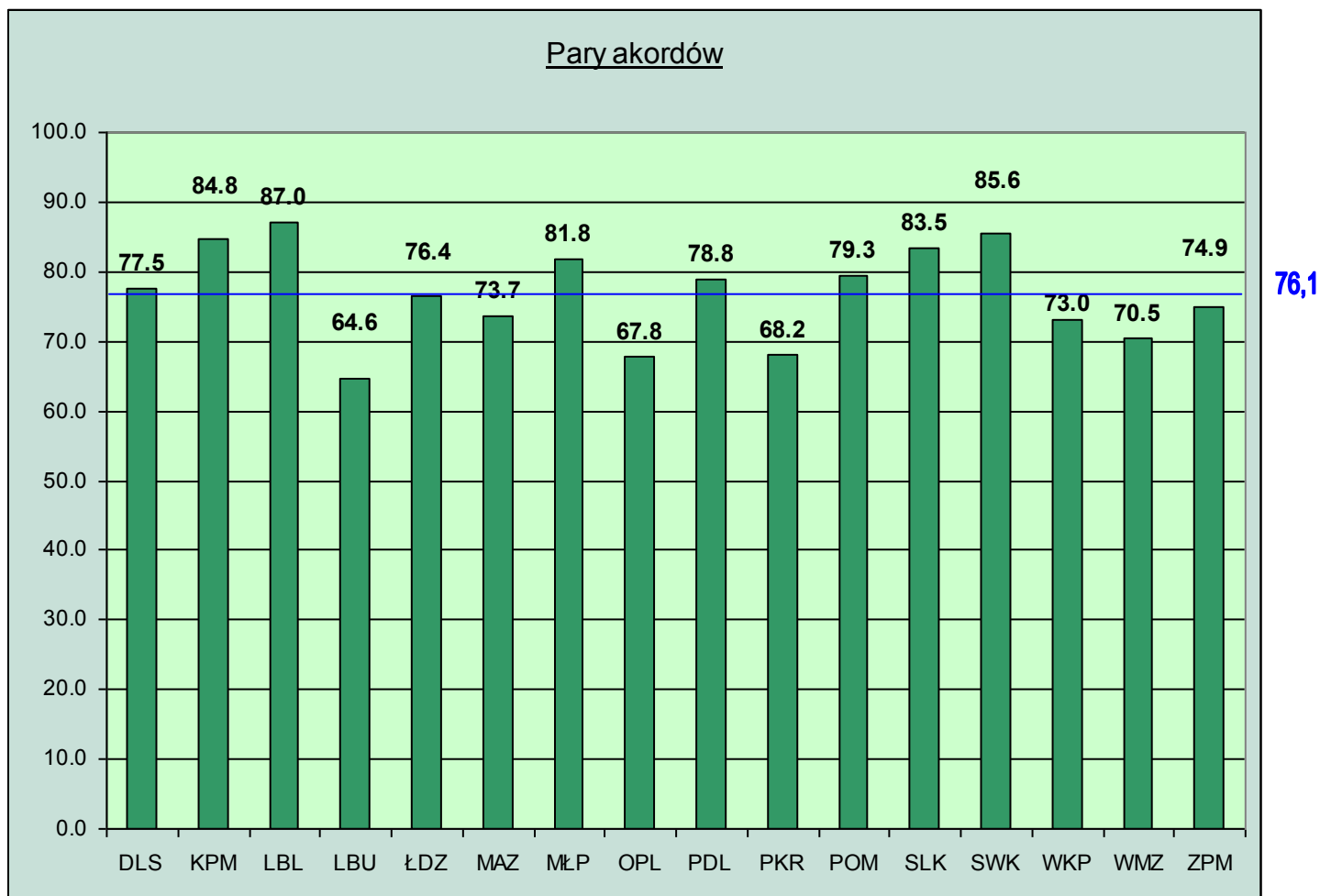
Najlepiej- w 68,5%- rozwiązały to zadanie szkoły śląskie i lubelskie- 65,1%.

57,6

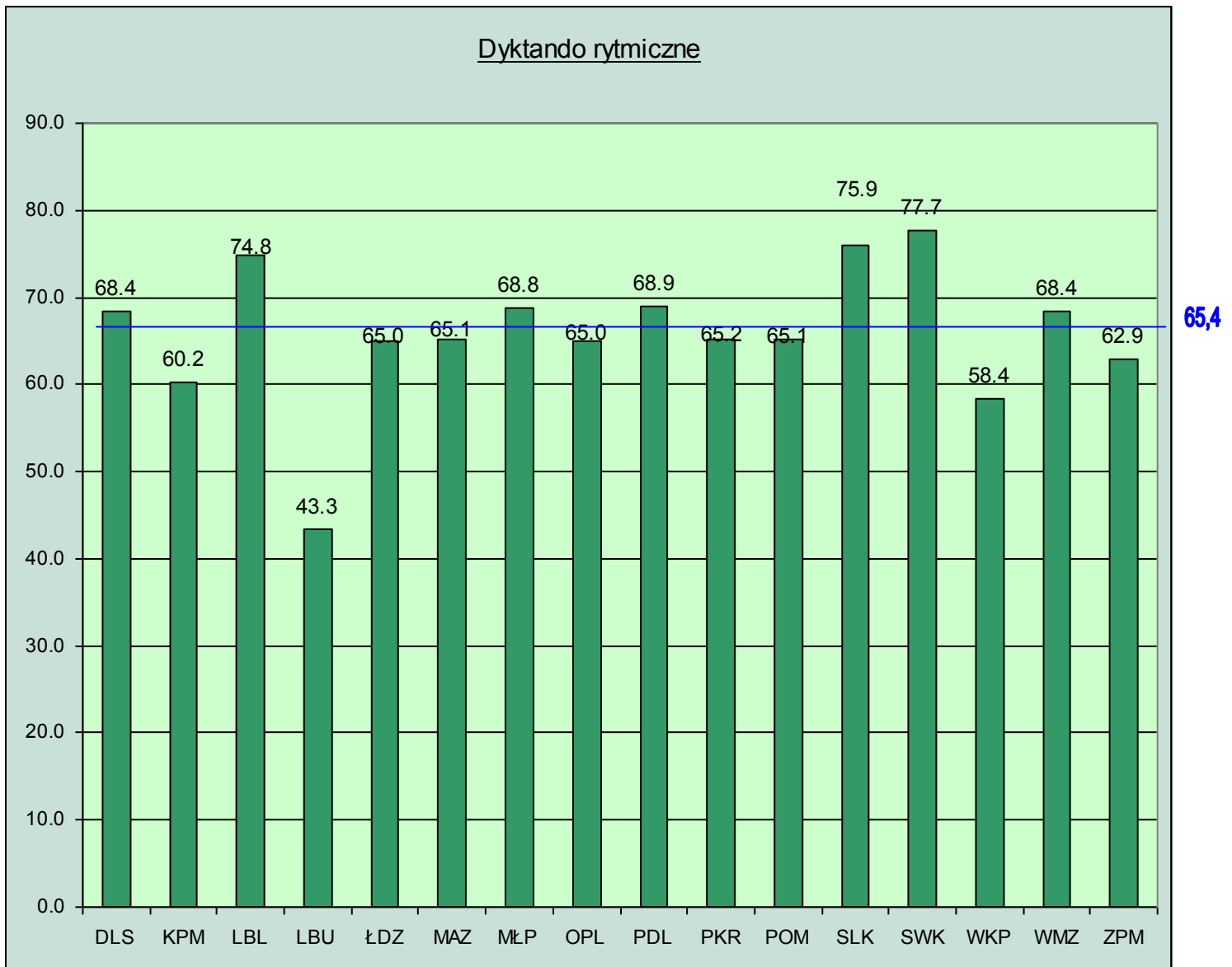
Określ czy poszczególne pary akordów są majorowe, minorowe, czy różne- to treść zadana nr 9 zrealizowanego na najwyższym poziomie w skali ogólnopolskiej- **76,1%**.

Najniższy wskaźnik procentowy uzyskało województwo lubuskie- 64,6%, najwyższy lubelskie- 87%, świętokrzyskie- 85,6%, oraz kujawsko- pomorskie- 84,5%.

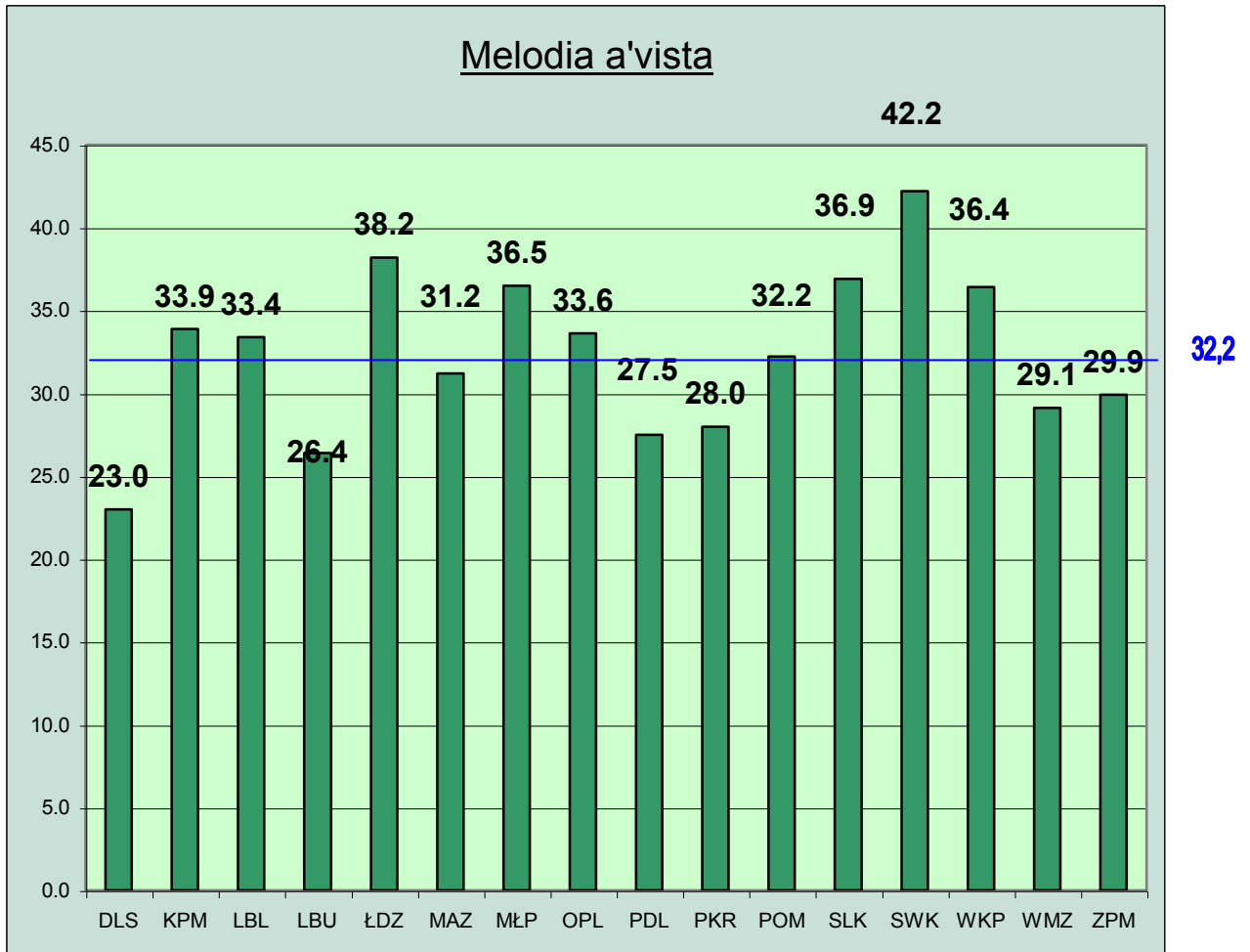
10 zadanie testowe- *zapisz dyktando rytmiczne*- uzyskało w skali ogólnopolskiej wskaźnik **65,4%**

Najniższy wynik uzyskał region lubuski- 43,3%, najwyższy świętokrzyski- 77,7% i śląski 75,9%.

Zadanie nr 11- *Porównaj- po uprzednim (jednokrotnym) wysłuchaniu- melodię z tekstem zapisanym poniżej. Jeśli zauważysz zmiany zaznacz je kółkiem-* nazwane w uproszczeniu *melodią a'vista*, zostało zrealizowane na jednym z najniższych poziomów- **32,2%**.

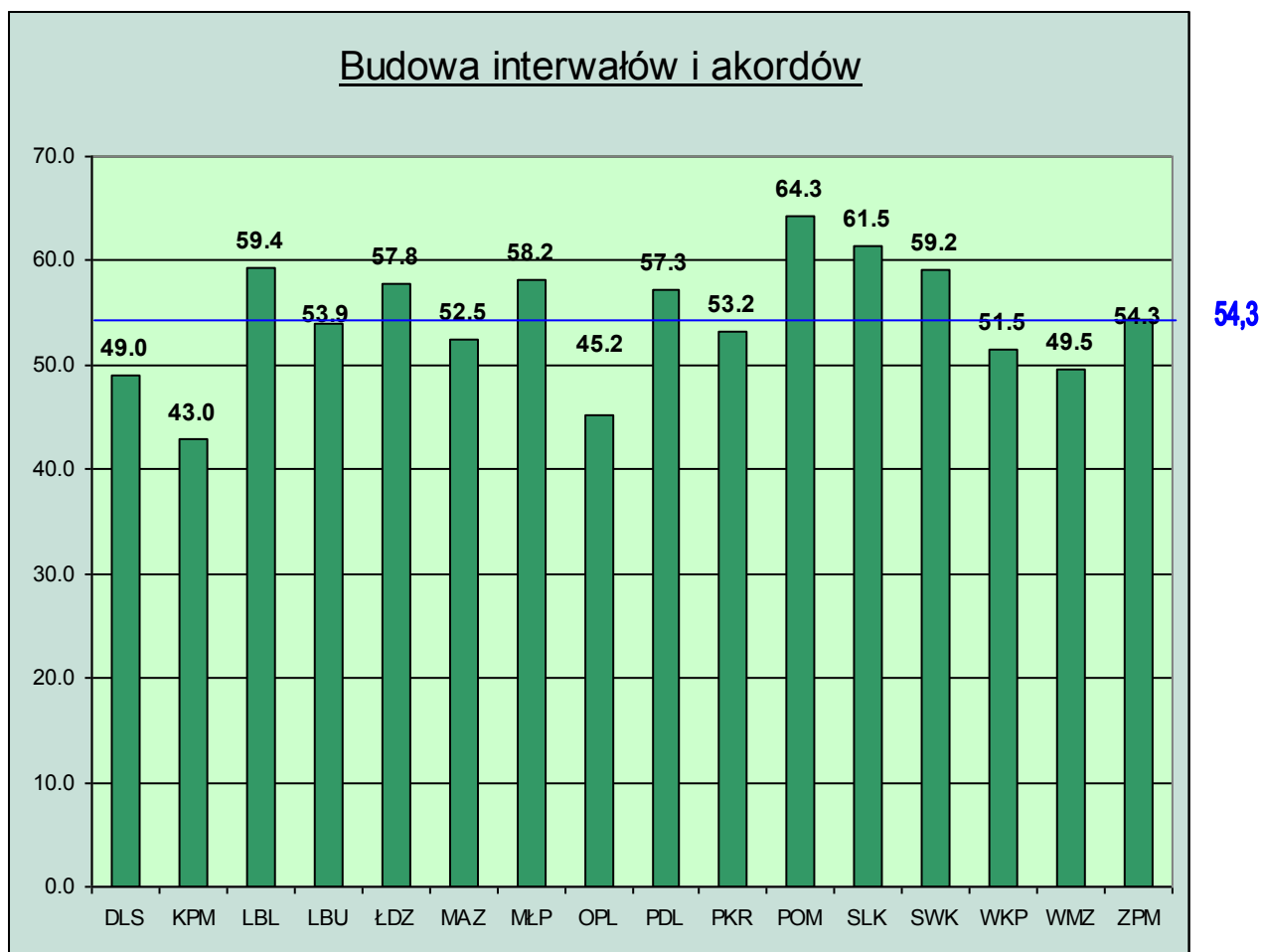
Najsłabszy wynik- 23% uzyskał region dolnośląski, najwyższy- 42,2% świętokrzyski, a następnie 38,2%- łódzki, i 36,9%- śląski.

Budowa interwałów i akordów w 12 zadaniu testowym została zrealizowana na poziomie **54,3%** poprawnie wykonanych zadań w skali ogólnopolskiej.

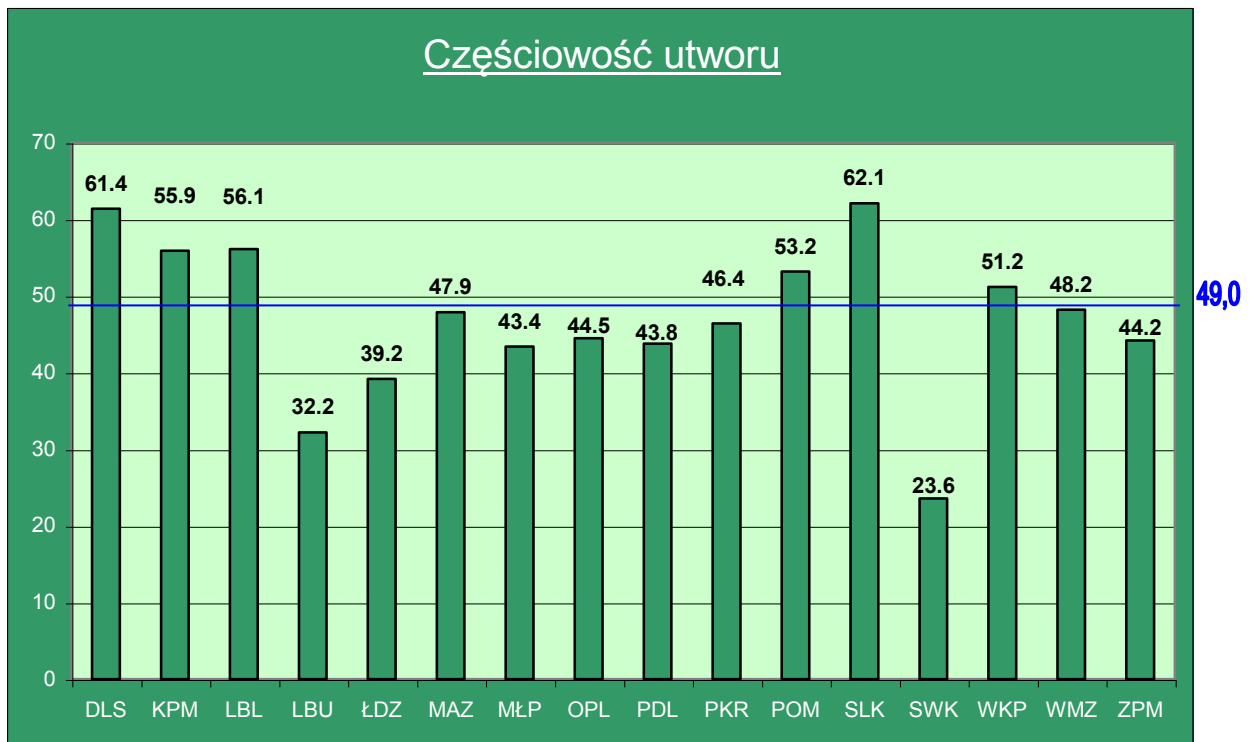
Najniższy procent w realizacji tego zadania osiągnęły regiony kujawsko-pomorski- 43% i opolski- 45,2%.

Najwyższy wynik zanotowano w regionie pomorskim- 64,3% i śląskim- 61,5%.

Zadanie nr 13- *określ czy prezentowany fragment utworu jest jedno-, dwu- czy trzyczęściowy*- uzyskało średni krajowy wskaźnik **49%**.

Na poziomie najniższym zrealizowały to zadanie szkoły regionu świętokrzyskiego- 23,6%, na najwyższym śląskiego- 62,1% oraz dolnośląskiego- 61,4%.

Zaobserwowano w szkołach poziom realizacji poszczególnych zadań testowych o rozpiętości od 0 do 100 punktów procentowych.

Uznaje się, że im większa rozpiętość wyników w poszczególnych zadaniach tym w bardziej różnorodny sposób, często mniej efektywny, realizuje się w danej szkole treści zawarte w podstawie programowej. Wskaźnik najwyższy (100%) wskazuje na bardzo dobre osiągnięcia uczniów. Im dolny wskaźnik jest wyższy np. 49,1%- *parę interwałów*, uznaje się, że wszystkie szkoły w Polsce ten element podstawy programowej realizują co najmniej w stopniu dobrym.

Należy zwrócić uwagę na fakt, że wszystkie przedziały wykonania poszczególnych zadań mieszczą się w średniej ogólnopolskiej **57,85%**.

Największą rozpiętość wyników uzyskano w zadaniach:

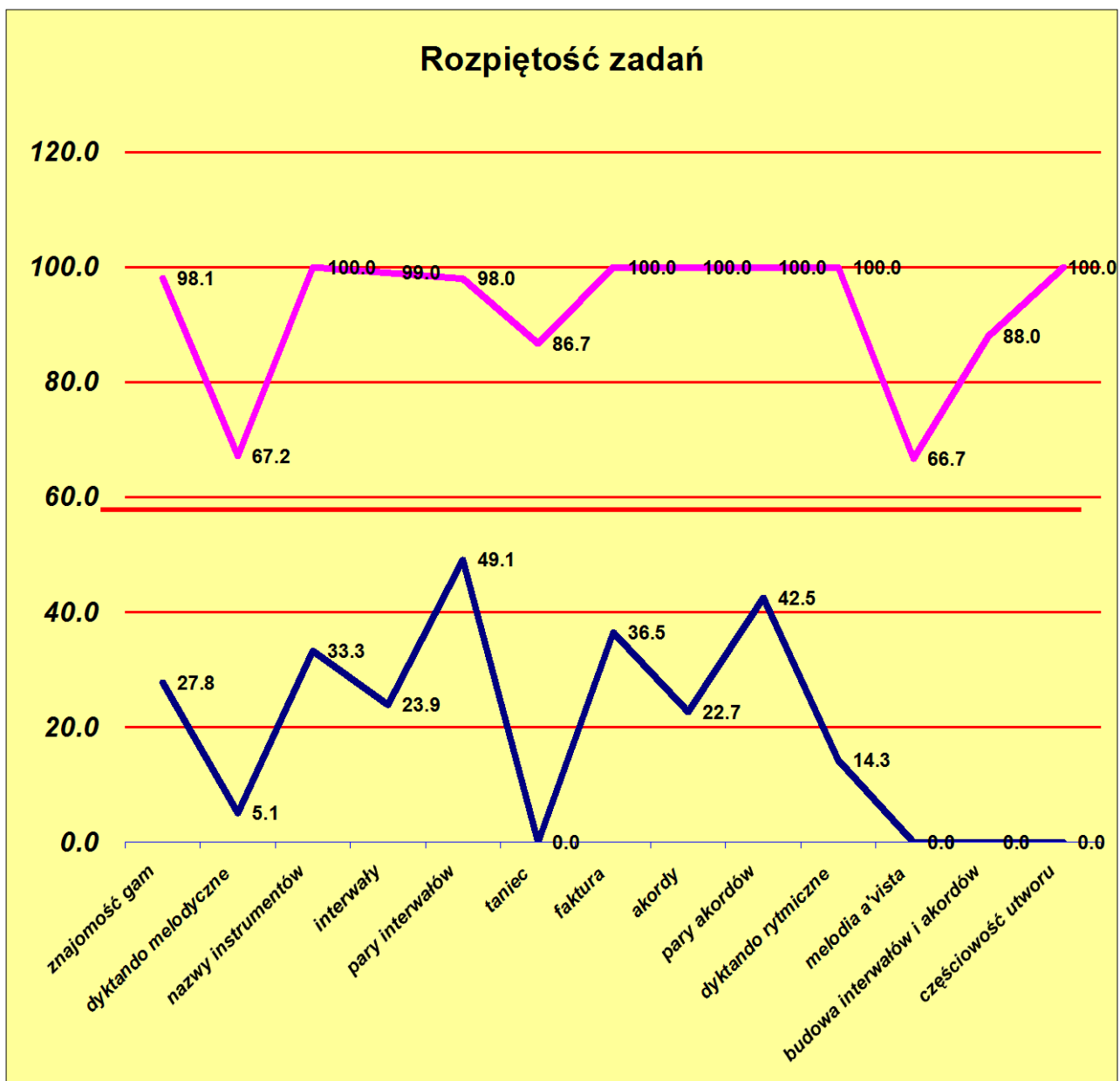
- nr 13- *częściowość utworu*- 0-100%,
- nr 12- *budowa interwałów i akordów*- 0-88%,
- nr 6- *taniec*- 0-86,7%,

- nr 10- *dyktando rytmiczne*- 14,3- 100% (co stanowi różnicę 85,7 punktów procentowych).

Najmniejszą rozpiętość w poziomie realizacji zadań testowych zaobserwowano w zadaniach:

- nr 5- *pary interwałów*- 49,1-98% (stanowi to różnicę 48,9 punktów procentowych),
- nr 9- *pary akordów*- 42,5- 100% (rozpiętość 57,5 punktów procentowych).

Rozpiętość realizacji pozostałych zadań waha się w przedziale od 62,1 do 77,3 punktów procentowych.

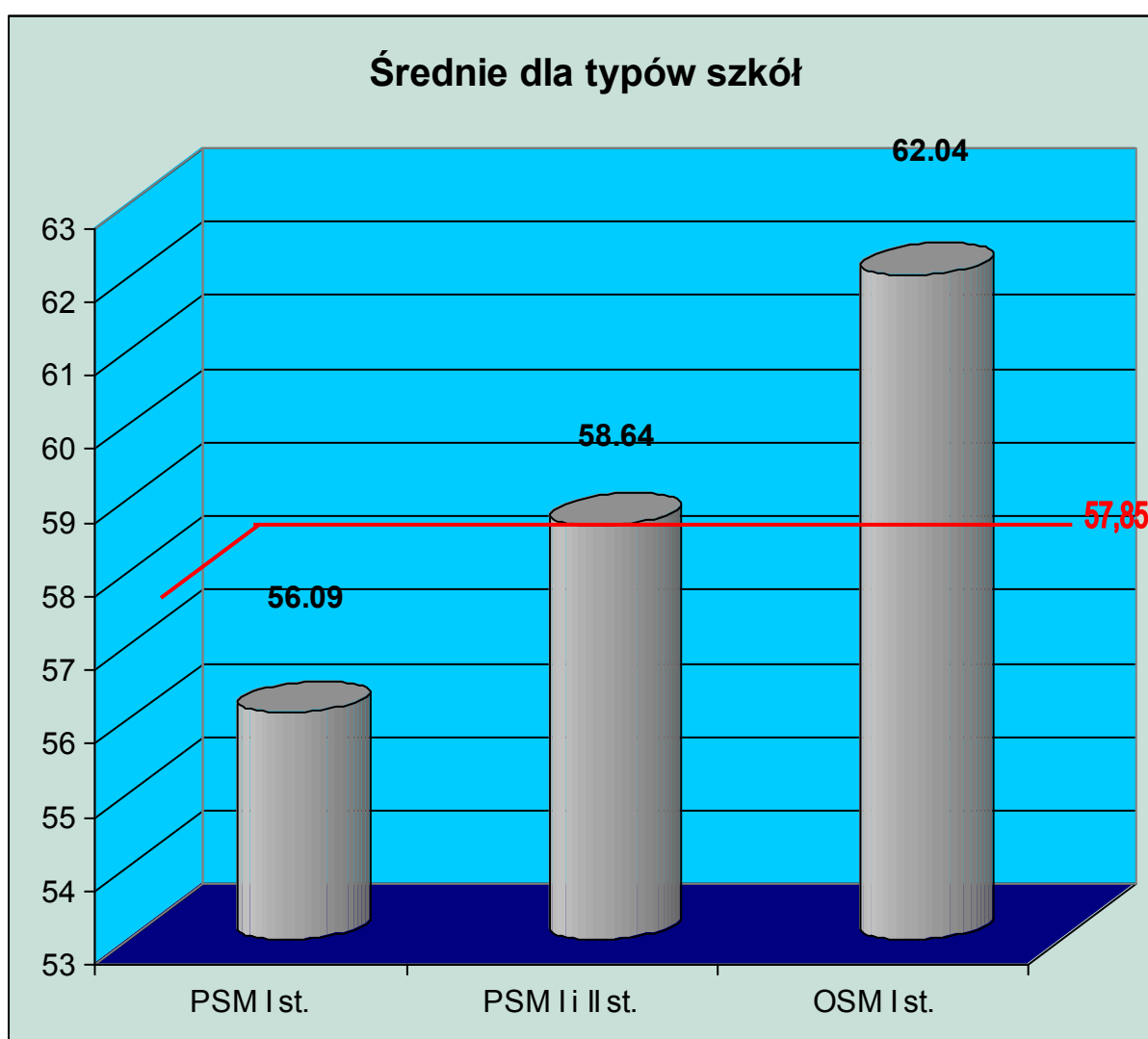

57,85

Wyniki testowe w poszczególnych typach szkół muzycznych.

Przeanalizowano wyniki testowe w poszczególnych typach szkół muzycznych w Polsce.

Najniższy wskaźnik osiągnęło 156 Państwowych Szkół Muzycznych I st.- **56.09%** (co stanowi różnicę 1,76 punktów procentowych w stosunku do średniej krajowej- **57,85%**) , najwyższy- **62,04%** - 35 Ogólnokształcących Szkół Muzycznych I stopnia (co stanowi różnicę 4,19 punktów procentowych w stosunku do średniej krajowej).

Na Wykresie I /załączniki/ - realizacja zadań w poszczególnych typach szkół - wskazujemy w jaki sposób 3 typy szkół (PSM I st. , OSM I st., oraz PSM I st. z nadbudową II st.) zrealizowały poszczególne zadania testowe. Wyniki dziewięciu zadań potwierdzają hierarchię wykazaną w wykresie - *średnie dla typów szkół* - tzn. wynik najwyższy osiąga OSM, średni - PSM I i II stopnia, najniższy - PSM I stopnia. Hierarchia ta nie potwierdza się tylko w czterech zadaniach: nr 3 - *podaj nazwy instrumentów*, nr 6 - *taniec*, nr 7 - *rozpoznaj fakturę utworu* , oraz nr 13 - *częściowość utworu*. Zadania te ujęte są w podstawie programowej z przedmiotu - audycje muzyczne.

Należy zwrócić uwagę na fakt, że z zasady różnice w wykonaniu poszczególnych zadań mieszczą się w skali o rozpiętości 10 punktów. Wyjątek stanowi rozpiętość realizacji zadania nr 4 - *interwały* (13,4 punktów procentowych), oraz zadania nr 10 - *dyktando rytmiczne* (11,3 punktów procentowych)..

Analiza wyników zadań testowych w aspekcie realizacji poszczególnych treści nauczania na przedmiotach kształcenie słuchu i audycje muzyczne

Podstawa programowa obliguje do realizacji treści nauczania w ramach przedmiotu kształcenie słuchu zawartych w następujących zadaniach testowych:

- zadanie nr 1- *określ, którym stopniem danej gamy jest kolejny dźwięk zapisany na pięciolinii*
- zadanie nr 2- *zapisz dyktando melodyczne*
- zadanie nr 4- *rozpoznaj interwały*
- zadanie nr 5- *określ, czy każda para współbrzmień składa się z takich samych czy różnych interwałów*
- zadanie nr 8- *rozpoznaj akordy*
- zadanie nr 9- *określ, czy poszczególne pary akordów są majorowe, minorowe, czy różne*
- zadanie nr 10- *zapisz dyktando rytmiczne*
- zadanie nr 11- *porównaj melodie z tekstem zapisanym poniżej. Jeżeli zauważysz zmiany zaznacz je kółkiem.*
- Zadanie nr 12- *od podanych dźwięków zbuduj interwały i akordy*

Poniższe zadania testowe zaczerpnięto z przedmiotu audycje muzyczne:

- zadanie nr 3- *podaj nazwy wszystkich grających instrumentów*
- zadanie nr 6- *rozpoznaj taniec i podaj jego cechy charakterystyczne*

Realizacją dwóch kolejnych zadań testowych zajmują się zgodnie z podstawą programową obydwie przedmioty - kształcenie słuchu i audycje muzyczne. Są to następujące zadania:

- zadanie nr 7- *określ, czy poniższe fragmenty utworów są homofoniczne, czy polifoniczne*
- zadanie nr 13- *określ, czy prezentowany fragment utworu jest jedno-, dwu-, czy trzyczęściowy*

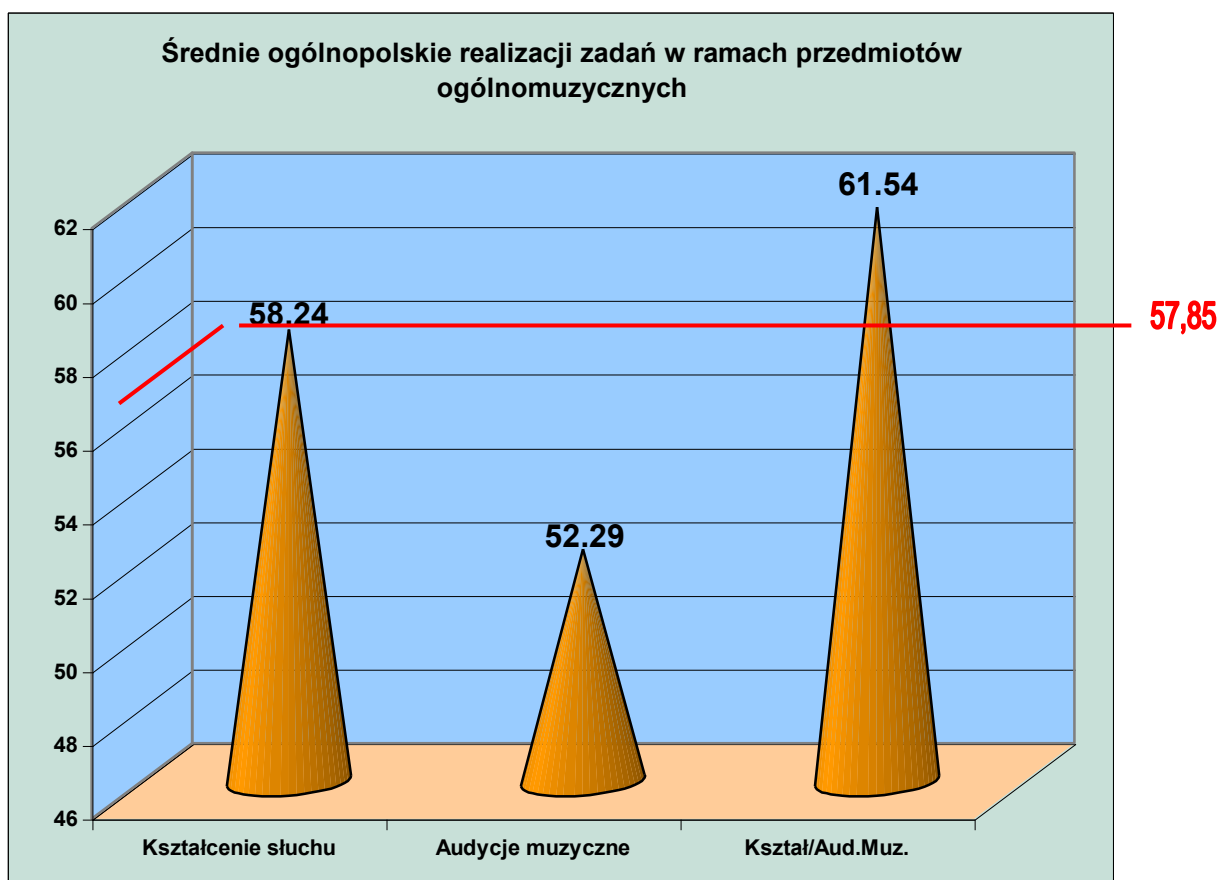
Kolejny wykres obrazuje w jakim procencie zastały zrealizowane zadania z kształcenia słuchu, audycji muzycznych, oraz zadania znajdujące się w podstawie programowej jednego i drugiego przedmiotu.

Na najniższym poziomie- **52,29%** - zrealizowano zadania z audycji muzycznych.

Zadania z kształcenia słuchu zrealizowano na poziomie- **58,24%**. Jest to poziom zbliżony do ogólnopolskiej średniej krajowej (57,85%).

Najwyższy poziom realizacji- **61,54%**- odnotowano w zadaniach zapisanych w podstawie programowej obydwu przedmiotów.

Należy zwrócić szczególną uwagę na rozpiętość punktową pomiędzy wynikami uzyskanymi w zadaniach testowych, których treść jest realizowana w ramach przedmiotów kształcenie słuchu / audycje muzyczne, a np. zadaniach realizowanych tylko na przedmiocie audycje muzyczne. Analiza wykazuje różnice w zakresie ich realizacji powyżej 9 punktów procentowych (9,25%).

Wykres II /załączniki/ pokazuje procent realizacji zadań testowych w ramach przedmiotów kształcenie słuchu, audycje muzyczne, oraz kształcenie słuchu i audycje muzyczne., w poszczególnych regionach Polski.

Wyniki uzyskane w 11 regionach potwierdzają hierarchię realizacji poszczególnych przedmiotów. Inny układ hierarchiczny obserwujemy w regionach: lubuskim, łódzkim, małopolskim, pomorskim oraz świętokrzyskim.

Średnie „ważone”

W czasie badań zwrócono uwagę na wyjątkowo niski poziom frekwencji w niektórych szkołach. Postawiono pytanie: czy niska frekwencja ma wpływ na wyniki uzyskiwane przez szkołę? W celu odpowiedzi na to pytanie ustalono dla poszczególnych szkół tzw. „średnie ważone”.

Średnie arytmetyczne określane jako "ważone", zostały wyliczone dla potrzeb analizy wyników tej pracy w sposób następujący:

1. Zachowano wyniki rzeczywiste dla szkoły w populacji, która wzięła udział w badaniach.
2. Dla uczniów, którzy nie brali udziału w badaniach przyjęto średni wskaźnik ogólnopolski wykonalności testu na poziomie **57,85%**.
3. Z sumy tych średnich wyliczono kolejną średnią arytmetyczną prostą.

Należy zwrócić uwagę na fakt, że przy tak wyliczonych średnich **Tabela nr 3** /załączniki/ szkołami, które uzyskały najlepszy wynik są szkoły w Ostrowie Wielkopolskim, Lublińcu, Tychach, Gdyni, Wodzisławiu Śląskim i Świdniku.

Przy tym systemie wyliczenia dotychczasowa pozycja pierwsza rankingowa - Kraków ZSM im. Karłowicza- przenosi się na pozycję nr 45. Pozycja druga- Łódź im. Wieniawskiego- przenosi się na pozycję 67. Pozycja nr 3- Białystok ZSM- przenosi się na pozycję nr 29.

Zwrócono uwagę na fakt, że w końcu listy rankingowej zmiany, jeżeli występują, są nieistotne.

Nieznacznie zmieniają się wyniki w podsumowaniach dla średnich regionalnych. **Tabela nr 4** /załączniki/.

Pomimo niewielkich zmian procentowych pozycje rankingowe zachowały województwa: śląskie- pierwszą, świętokrzyskie- czwartą, łódzkie-ósmą, podkarpackie- dwunastą, oraz dwie ostatnie piętnastą i szesnastą- lubuskie i opolskie. Średnia ogólnopolska przy zastosowaniu średnich ważonych pomniejsza się w stopniu nieistotnym z **57,85%** do **57,44%** (czyli o 0,41%)

regiony	pozycja	średnia		średnia "ważona"	pozycja "ważona"
śląskie	1	64,57		63,76	1
lubelskie	2	64,48		62,17	3
pomorskie	3	63,18		62,84	2
świętokrzyskie	4	61,52		60,81	4
małopolskie	5	60,58		57,40	7
podlaskie	6	59,35		58,24	5
dolnośląskie	7	57,54		57,56	6
łódzkie	8	57,11		56,88	8
mazowieckie	9	56,46		55,80	11
wielkopolskie	10	56,43		56,69	9
kujawsko-pomorskie	11	56,17		56,39	10
podkarpackie	12	54,71		54,80	12
warmińsko-mazurskie	13	54,27		54,18	14
zachodniopomorskie	14	53,86		54,27	13
lubuskie	15	52,81		53,88	15
opolskie	16	52,58		53,32	16
		57,85		57,44	